Aan:
Colleges van de 17 deelnemende gemeenten
In de Groene Metropoolregio
Arnhem-Nijmegen

Datum	:	10 april 2025
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	2025-020
Contactpersoon	:	Henk van den Berg
Telefoonnummer	:	06-46736374

Onderwerp: Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem-Nijmegen

Geacht college,

Inleiding
De afgelopen jaren heeft de Groene Metropoolregio (GMR) middelen binnengehaald voor de regiogemeenten met als opdracht deze te verdelen. Het is voor de GMR niet mogelijk, op basis van de huidige gemeenschappelijke regeling (GR), zelf subsidies te verstrekken. De GMR mist de bevoegdheid tot het vaststellen van subsidieregelingen en daarmee voor het verstrekken van subsidies. Het AB stelt voor deze bevoegdheid toe te kennen aan de GMR voor het uitvoeren van haar specifieke opgaven. Daarvoor moet de GR worden aangepast.

Proces
Dit voorstel is meermaals in het DB en AB besproken. Ook besproken in de Netwerkdirectie, in het Regiocoördinatorenoverleg en de RegioAgendacommissie. Aanvullingen en opmerkingen vanuit deze besprekingen zijn in bijgaand voorstel verwerkt. Bij de bespreking in de RegioAgendacommissie is de suggestie gedaan een Q&A op te stellen. Deze treft u als bijlage aan en kunt u delen met uw gemeenteraad. Desgewenst komt de GMR dit voorstel toelichten in uw gemeenteraad.

Waarom
De afgelopen jaren heeft de GMR middelen binnengehaald voor de regiogemeenten met als opdracht deze te verdelen. Hiervoor is het nodig om bij andere organisaties, meestal gemeenten, maar inmiddels ook de provincie Gelderland en TVAN, een kassiersfunctie onder te brengen omdat de GMR zelf, volgens de GR, geen subsidies mag verstrekken.

Inmiddels zijn de volgende kassiersfuncties ingericht:
- Voor de routenetwerken voor wandelen bij TVAN (5 ton).
- Voor het Uitvoeringsplan Transformatievoorstel Cultuurregio 025 2022-2025 bij de gemeente Arnhem (1,3 mio).
- Voor de RES en bijdrage energiesysteem bij de gemeente Nijmegen (8,7 ton).
- Voor de subsidieverstrekking voor warmteprojecten bij de gemeente Lingewaard (3 ton).
- Voor de Regio Deal bij de provincie Gelderland (15 mio).
- Voor het programma Slim en Schoon Onderweg bij de provincie Gelderland (1,4 mio).

De verwachting is dat het niet bij deze kassiers blijft, maar dat er meer subsidies via de GMR in de regio moeten worden verdeeld, zoals voor het Masterplan Romeinen. Voor de organisatie die de

kassiersfunctie invult betekent deze taak de nodige administratieve druk en vaak past deze taak niet goed in de eigen bedrijfsvoering. De GMR blijft nauw betrokken bij het uitvoeren van de subsidieverdeling, zowel administratief als ook in de verantwoording van de besteding van de gelden. De hiervoor te maken kosten kan de GMR niet declareren. Zowel organisaties die de kassiersfunctie vervullen als de GMR zien graag dat de GMR deze taak op zich neemt.

De volgende argumenten liggen ten grondslag aan het voorstel tot overdracht van de verordende bevoegdheid tot het verlenen van subsidies:
1. De GMR is voortaan zelf bevoegd om subsidies aan externen te verstrekken.
2. Het overzicht op de inzet van middelen verbetert omdat de subsidies in de administratie van de GMR zijn opgenomen (transparantie) en verantwoord worden (rechtmatigheid).
3. Voor derden (verstrekkers van middelen) geeft dit duidelijkheid over het partnership van de regio. Hogere overheden gebruiken steeds vaker de regionale samenwerking als vehikel om subsidies te vertrekken.
4. Het niet langer gebruik hoeven maken van (juridische) constructies bij derden, via mandaten, machtigingen en dienstverleningsovereenkomsten verhoogt de effectiviteit en snelheid van handelen.
5. De subsidieregelingen worden door het algemeen bestuur vastgesteld waardoor de democratische legitimatie is geborgd.
6. Het ontlast gemeenten en partners in de regio omdat zij niet langer de rol van kassier op zich hoeven te nemen en geeft rolduidelijkheid.
7. Eventuele baten, rente-inkomsten op subsidiegelden, momenteel ruimt 19 miljoen euro, komen ten gunste van de GMR.

Wijzigingen in de Gemeenschappelijke Regeling (GR)
De belangrijkste wijzigingen van de huidige GR, waarmee de regeling een zgn. gemengde regeling wordt, lichten we hieronder toe.

1 Aanpassen artikel 6 Bevoegdheden, eerste lid
Voor het vaststellen van subsidieregelingen en het verstrekken van subsidies is het nodig dat de GMR de bevoegdheid krijgt om verordeningen vast te stellen. Daarbij zijn twee punten van belang:

1. De verordenende bevoegdheid is een bevoegdheid van de gemeenteraden, alleen de gemeenteraad kan deze bevoegdheid overdragen.
2. Omdat het om delegatie van bevoegdheden gaat - de raden raken deze bevoegdheid hierdoor kwijt - moet de bepaling in de GR zo strak mogelijk worden geformuleerd.

Het voorstel is artikel 6 eerste lid van de regeling te wijzigen. Dit artikel 6 eerste lid luidt nu:
Artikel 6 Bevoegdheden, eerste lid:
De gemeenten dragen geen bevoegdheden over aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, met uitzondering van de bevoegdheid van de colleges om een subsidie te verstrekken aan de Stichting The Economic Board.

Wijzigingsvoorstel Artikel 6 Bevoegdheden eerste lid:
De gemeenten dragen geen bevoegdheden over aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, met uitzondering van de bevoegdheid om wettelijke voorschriften vast te stellen die regelen voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt en de bevoegdheid tot het verstrekken van subsidies, voor zover deze bevoegdheid toeziet op de uitvoering van de in artikel 5 genoemde taken.

Met de voorgestelde wijziging kan ook de subsidieverstrekking aan The Economic Board geregeld worden, dit hoeft niet meer apart in de GR te worden benoemd.

2 Aanpassen artikel 7 Samenstelling algemeen bestuur, tweede, derde en vierde lid
Uitgangspunt bij deze wijziging van de samenwerkingsvorm is dat de huidige samenwerkingsstructuur ongewijzigd blijft. Het voorstel is geen verandering aan te brengen in de bemensing van AB en DB evenals de rol van de RegioAgendacommissie. De leden van het algemeen bestuur worden voortaan door de gemeenteraad benoemd en ontslagen. Dit vergt een aanpassing van artikel 7 Samenstelling algemeen bestuur, tweede, derde en vierde lid, waar “college” wordt vervangen door “gemeenteraad” en opgenomen wordt dat de leden zowel uit de gemeenteraad als het college afkomstig kunnen zijn.

3 Aanpassen artikel 9 Taken en bevoegdheden algemeen bestuur
De keuze voor het toekennen van de gevraagde bevoegdheid betekent dat gemeenteraden een klein gedeelte van haar bevoegdheden overdragen aan de GMR. Dit vergt een toevoeging “g” aan artikel 9 lid 2 van de GR.

De toevoeging luidt:
1. Het algemeen bestuur is in ieder geval bevoegd tot:
   ..
   g. het vaststellen van wettelijke voorschriften die regelen voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt en het verstrekken van subsidies.

Voor de overige wijzigingen van de huidige GR (artikelen 18, 19, 20 en 32) verwijzen wij u naar het wijzigingenblad.

Alternatief
De afgelopen jaren is met juristen gezocht naar oplossingen voor het geschetste probleem. Behalve de hier voorgestelde oplossing is geen andere juridische oplossing gevonden.
Het alternatief is de huidige manier van werken voort te zetten. Dit betekent dat in elke nieuwe situatie, waarbij er sprake is van het (door-)subsidiëren van subsidies binnen de regio, de GMR op zoek moet naar een partner die bereid en in staat is de kassiersrol op zich te nemen. Dit is een intensief proces, met soms ook lastige juridische hobbels, zoals onlangs nog duidelijk werd met de Regio Deal ‘Gezonde groene groei’. Door de gemeentesecretarissen is aangegeven dat de bereidheid hiertoe aanwezig is en blijft.

Met de verwachting dat in de nabije toekomst de regio’s steeds vaker worden gevraagd de rol van (door)-verstrekker te vervullen en de GMR succesvol zal blijven in het binnenhalen van subsidies, is dit geen aanlokkelijke perspectief. Deze werkwijze draagt niet bij aan de ambities en effectiviteit van de regionale samenwerking. Gegroeid inzicht leidt tot de conclusie dat de versterkte regionale samenwerking vraagt om aanpassing van één van de uitgangspunten bij de start van de samenwerking. Van belang is te benadrukken dat dit een technisch ingestoken wijziging is van de GR en niets anders beoogt dan een effectieve oplossing te vinden voor een tijdrovend administratief probleem. De voorgestelde nieuwe regeling gemengde regeling heeft geen ander oogmerk.

Risico’s
Het overdragen van de verordende bevoegdheid door de gemeenteraden betreft de subsidiërende bevoegdheid voor de (vijf) opgaven van de GMR zoals deze in de regionale agenda zijn opgenomen. De gevraagde bevoegdheid betreft dus niet het vaststellen van andere (subsidie)verordeningen (voorbeeld: regionale huisvestingsverordening).

Het verkrijgen van deze bevoegdheid betekent dat de GMR voor bezwaar en beroep vatbare besluiten gaat nemen en een bezwaarschriftenprocedure moet inrichten. Verder dient een aantal juridische regelingen (mandaat etc.) eenmalig onder de loep genomen te worden.

Het is niet te verwachten dat deze wijziging invloed heeft op de inwonersbijdrage, het gaat immers om de verdeling van extern geld. In de begroting 2025-2028 is vastgelegd dat projecten, boven een bepaald bedrag (€ 125.000,00), een percentage van 5% aan het regiobureau afgedragen voor de ondersteuning die het regiobureau levert op het gebied van o.m. administratieve lasten. Een gegeven is dat nu de rentebaten bij de kassier blijven. Gezien de subsidiebedragen die inmiddels bij diverse kassiers zijn gestald, loopt het bedrag aan rentebaten behoorlijk op. Aanwending hiervan voor regionale ambities heeft de voorkeur.

Planning
In de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) is geregeld welke stappen doorlopen moeten worden voor de wijziging van de GR (art. 1 Wgr). De u bekende (tijdrovende) zienswijzeregeling voor de gemeenteraad is nu niet nodig.
De planning ziet er, na het positieve besluit van het algemeen bestuur op 2 april, als volgt uit:

- Mei 2025: colleges besluiten tot wijziging van de GR en sturen voorstel aan de gemeenteraad voor het aangaan van de GR,
- Juni/juli 2025: raadsvergadering waarin gemeenteraden de wijziging GR vaststellen.

Nadere informatie over dit voorstel kunt u verkrijgen bij Henk van den Berg.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

[redacted]

Drs. H.M.P. Bruls
Voorzitter

[redacted]

Bijlagen:
- Nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem-Nijmegen
- Huidige GR
- Wijzigingenblad
- Q&A

i.a.a.: regiocoördinatoren, 17 griffies, secretaris RAC